

LUISTER NOOIT NAAR JE MOEDER EN ANDERE WIJZE RAAD VAN BELANGRIJKE VROUWEN

Kristien In-'t-Ven en Marloes De Vries (III.)

(door Ilse Moens)

OVER DE MAKERS

Kristien In-'t-Ven (1969) droomde als kind van avontuurlijke beroepen zoals ontdekkingsreiziger en cowboy. Ze schreef haar eerste verhaal toen ze elf was, in een schriftje dat ze cadeau kreeg. Ze was toen al erg nieuwsgierig en die eigenschap komt haar ook goed van pas bij haar werk als freelance journalist en als schrijver van kinderboeken. Ze debuteerde in 2003 met *De apotheker heeft liefdesverdriet*. Van haar hand is ook de reeks *De zeepridder*, waarvoor ze samenwerkt met illustrator Mattias De Leeuw. Ook als volwassene probeert ze nieuwsgierig te blijven en te blijven dromen.

Bronnen: <http://jeugdliteratuur.org/auteurs/kristien-intven>,
<https://www.auteurslezingen.be/author/18963>

Marloes De Vries maakte als kind robots van schoendozen en toiletrolletjes en tekende op elk stuk papier dat ze maar kon vinden (en als vierjarige ook wel eens op de muren!). Na haar studies was ze een tijd grafisch ontwerper, art director en fotograaf, maar in 2010 besloot ze zich te storten op het schrijven en het maken van illustraties. Nu is ze voltijds illustrator, auteur, designer en cartooniste. Ze houdt onder andere van fietsen en lange wandelingen maken, pannenkoeken en gegrilde tomaten, met blote voeten wandelen op vers gemaaid gras, fris gewassen lakens, boekwinkels, het Verenigd Koninkrijk, Schotse accenten en oude foto's van mensen die ze niet kent.

Bronnen: <https://marloesdevries.com/aboutme/>,
blossombooks.nl/blossom_auteurs/marloes-de-vries/,
foto door Angelica Vis

1. VERHAAL

Titel en cover

- Maakt de titel nieuwsgierig? Waarom wel / niet?
- Wat is het eerste waar de juryleden aan denken bij het lezen van de titel? Zijn ze het eens met deze wijze raad? Wat zou er bedoeld worden met deze raad?
- De titel verwijst naar een gedicht van Annie M.G. Schmidt: *De regenworm en zijn moeder*. (Bijlage 1). Wat vinden de juryleden van de titel na het lezen van dit gedicht?
- Bekijk samen met de juryleden de cover? Wat zie je?
 - Herkennen de juryleden enkele van de vrouwen op de cover?
 - Kunnen ze aan de hand van de coverillustratie achterhalen wat de vrouwen bezighoudt?

Illustraties en schrijfstijl

- Wat vinden de juryleden van de illustraties?
- Geven de illustraties al een idee van het karakter van de vrouwen die besproken worden in het boek?
- Bekijk de illustraties nogmaals na het lezen van elk stukje. Wat vinden de juryleden? Komt het karakter van de vrouwen mooi uit de verf?
- Wat vinden de juryleden van de sfeer die de illustraties uitstralen? (vb. zachte contouren zetten in de verf dat de vrouwen durfden te dromen / in de ogen van de vrouwen zien we vastberadenheid/...)
- Is het de juryleden opgevallen dat de verteller zich vaak tot de lezer richt, vb. "Ben jij er ook zo eentje?" (p.23)
 - Wanneer doet de verteller dit meestal? (Wanneer de wijze les aan bod komt)
 - Zou het een ander gevoel geven als de verteller zich niet tot de lezer zou richten? (vb. ja, deze manier van schrijven maakt dat je je meer betrokken voelt / nee, ik wil gewoon wat te weten komen over de vrouwen en vind het vervelend als de verteller zich tot mij richt / ...)

Inleiding en opbouw

In de inleiding (p.9) wordt uiteengezet hoe het boek is opgebouwd: we vinden allerlei inspirerende vrouwen in de verschillende kamers van een huis dat erg goed verborgen is.

"Stel je een huis vol vrouwen voor. Intrigerende, straffe en baanbrekende vrouwen, die allemaal op hun eigen manier de wereld hebben vormgegeven." "Laat mij je meenemen naar een huis vol wijsheid, humor, schoonheid en lumineuze ideeën." "Saaie dingen als tijd en ruimte? Daar laten we ons niet door tegenhouden. Kom binnen. Je wordt verwacht." (p9)

- Prikkelt de inleiding de nieuwsgierigheid van de juryleden? Waarom wel / niet?
- Wat vinden de juryleden van deze opbouw? (Vb. origineel, geforceerd, leuk door de inleidende tekst bij elke ruimte, er wordt doorheen het boek te weinig mee gedaan...)

Thema's

Ongelijkheid mannen en vrouwen

Lees met de kinderen het volgende citaat:

“Heel lang dachten mensen dat mannen alles konden en vrouwen niets. Dat was een raar idee, maar omdat de meesten er zo over dachten, dacht de rest dat het dan wel zou kloppen. Wat vrouwen konden en deden, werd vaak onder het tapijt geveegd (en dat tapijt moesten ze dan nog zelf stofzuigen ook). Intussen weten we beter.” (p.9)

- Wat vinden de juryleden van deze passage? Hadden ze al eens gehoord over de ongelijke behandeling van mannen en vrouwen? (vb. Nee, het verrast hen / Ja, ze hadden er al eens over gehoord / ze zijn het ermee eens dat we ondertussen beter weten / ze weten dat er bij ons al grote stappen genomen zijn wat betreft de gelijkheid tussen mannen en vrouwen, maar dat het niet overal zo is...)

De vrouwen in dit boek kregen op verschillende manieren te maken met de ongelijkheid tussen mannen en vrouwen. Kunnen de juryleden enkele voorbeelden opsommen?

- o Billie Jean King (p.90) : ongelijkheid loon
 - o Jane Austen (p. 17) en George Eliot (p.14) : schrijven is niet voor vrouwen, enkel voor mannen
 - o Malala Yousafzai (p.20): recht op onderwijs voor meisjes
 - o Hedy Lamarr (p.22): knappe vrouwen kunnen niet ook slim zijn.
 - o Sampat Pal Devi (p.33): geweld tegen vrouwen / kindhuwelijken / recht op onderwijs
 - o Vrouwen zijn enkel goed om kinderen te krijgen (p.62 – Nellie Bly), voor het huishouden (p.60 – Junko Tabei)
 - o Kate Sheppard (p.75): stemrecht
 - o ...
- Wat vinden de kinderen van de manier waarop de vrouwen reageerden op de ongelijkheid waarmee ze geconfronteerd werden?
 - Wat vinden ze van het verschil in aanpak tussen Sampat Pal Devi en Leymah Gbowee? (een pak slaag vs. vergevingsgezindheid – p.33-35). Is dat pak slaag soms nodig om mensen wakker te schudden, of niet?
 - Hoe zouden de kinderen zelf reageren wanneer ze te horen kregen dat ze hun droomjob niet mogen uitoefenen enkel omdat ze een meisje / jongen zijn?

Andere vormen van ongelijkheid

Niet alleen de ongelijke behandeling van mannen en vrouwen komt aan bod in het boek.

- Kunnen de juryleden enkele andere vormen van discriminatie opsommen?
 - o Racisme (vb. Josephine Baker (p.12), Rosa Parks, (p.96), Maya Angelou (p. 32))
 - o Jodenhaat: Rita Levi Montalcini (p. 48)
 - o Ongelijke behandeling van ouderen: “Het hele idee dat er dingen zijn die je vanaf een ‘bepaalde leeftijd’ niet meer hoort te doen...” (p. 30 – Agnes Varda)
 - o “kinderen met een beperking, van wie anderen dachten dat ze niets konden.” (Maria Montessori – p.21), Jody Williams’ dove broer (p. 92)
 - o Discriminatie op basis van je komaf (rijk vs. arm): vb. Jeanne d’Arc (p. 100), ...
- Zijn deze vormen van discriminatie nog aanwezig in onze huidige maatschappij?

2. VERWERKING

- Hebben de vrouwen iets met elkaar gemeen? (Ze gingen of gaan nog steeds in tegen wat er van hen / van vrouwen in het algemeen verwacht werd en nu nog wordt. Ze jagen daarbij hun eigen dromen na, zonder te geven om wat anderen over hen denken.)
- Met welke vrouw zouden de juryleden wel eens van gedachten willen wisselen? In welke kamer zouden ze wel eens willen vertoeven?
- Waren er vrouwen waar de juryleden meer over wilden weten? Hebben ze iets extra opgezocht over die vrouwen? Zo ja, kunnen ze iets extra's vertellen? Eventueel kunnen de juryleden op zoek gaan naar afbeeldingen / video's / teksten van de kunstwerken / uitvindingen / anekdotes over de vrouwen/... Als je een digitale bijeenkomst hebt, kan [hier](#) allerlei digitale tools vinden die ze kunnen gebruiken om dit te presenteren.
- “Ook jij kent vast een Frida Kahlo, een Calamity Jane of een Ada Lovelace. Of je bent er zelf eentje.” (p. 105)
 - Hebben de kinderen een inspirerende vrouw in hun leven?
 - Wat vinden de juryleden belangrijk? Waarvoor zouden zij hun stem willen laten horen?
 - Hebben de juryleden zelf al eens meegemaakt dat iemand hen vertelde dat ze iets niet konden/mochten doen terwijl ze het daar zelf niet mee eens waren?
- “Laat de verhalen van deze vrouwen je brandstof zijn: het vuur in je schoenen, de lantaarn op je pad.” (p. 105)
 - Welke goede raad is de juryleden bijgebleven en waarom?
- Kijk nog eens terug naar de titel: *Luister nooit naar je moeder*. Is de auteur het helemaal eens met de stelling? (Ze neemt bijvoorbeeld een goede raad van haar eigen moeder op, maar geeft wel toe dat er iets voor te zeggen valt omdat moeders hun kinderen trachten te beschermen en daardoor soms te voorzichtig zijn).
- Op de achterflap lezen we “Een boek over geweldige vrouwen, voor meisjes en jongens”. Waarom zou dit op de achterflap staan?

Juryleden kunnen online op de KJV-boeken reageren.

Ga naar www.kjv.be, klik op 'Welke boeken moet ik lezen' en dan op de groep en het boek in kwestie.